

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: *Nyilas-Kolb Jenő*

Cím: .....

Művészet

Forrás: **Új művészek az Ernst-Muzeumban**

Hely: *Új Idő?*
1937 (Idő) (Köt. v. füz.) (Oldal)

708

Hely: *Ernst múz*

Idő: *1937*

Személy: .....

Helyszám: .....

Minden új művészi irányzat életében bekövetkezik az a korszak, amikor az a veszély fenyegeti, hogy eredményei „iskolává” merevednek. Rendszerint ilyenkor lesz a tegnap még kevesek által megértett, sokak által támadott és visszautasított új érték szélesebb rétegek közkincsévé. Ilyenkor aztán az új ige átalakul jelszóvá, a magatartásból sablon, a merész kezdeményezésből ügyes ismétlés lesz. Nemcsak régi korok stílusterékvéseinél tapasztalható ez; így alakult a naturalizmus, az impresszionizmus, a kubizmus és az expresszionizmus életvonala is. Érthető és természetes tehát, hogy a mi korunk képzőművészete is hasonló jelenségeket mutat. Ami tegnap még megborsóztatta a közönség hátát, azt hovatovább, mint magátólértetődöt, nemcsak hogy elfogadja, de ízlésében hozzáidomulva, követeli is már. *S amit kedvenceitől kap, abból lassankint új „akadémia” körvonalai bontakoznak ki.*

Ez a dolog természetes rendje. De ugyanilyen törvényszerű jelenség az is, hogy minden stílus iskoláváválásának idején új élhád keletkezik olyan művészekből, akik lélekben egylépéssel tovább tartanak már s a jövő felé mutatnak. Nem mindig forradalmárok, de mindig a megújulás szomjúhozói. Ilyen típust képvisel az a kilenc művész is, akinek alkotásai mostanában az *Ernst-múzeum* termeit töltik meg. Az kapcsolja össze őket, hogy mindegyik nyilvánvalóan tiltakozik mindenfajta kapcsolat ellen. *Az a közös bennük, hogy nem tartanak közönséget senkivel; abban rokonok, hogy mindegyik a maga külön útján törekszik előre, — nem ragadnak bele semmilyen iskolába sem, de nem is akarnak iskolát csinálni. Ez teszi kiállításukat jelentőssé és ez emeli ki a tárlatok megszokott sorából.*

A kiállító művészek egytől-egyik külön portréba kíváncskoznának. Erre azonban nincs elegendő hely; ezért csak röviden számolhatunk be arról, amit láttunk. Tavasz virága fogadja az embert *Márfy Ödön* termében. *Márfy* az, aki az impresszionizmus technikai- és stíluseredményeit legsikeresebben mentette át és olvasztotta bele a saját festői természetébe. Hatvanadik éve felé jár már, de vásznaiban mindig újra megfiatalodik. Opálos szingomolyagokból egy-egy villám csattan elő; nők és virágok élik képeiben légiiesen átfinomult életüket.

Meglepő élmény *Farkas István* gyönyörű, új tájképsorozata. Modern festőink közül kétségtelenül ő a leglíraibb (bár a líra, régebbi alkotásaiban, igen gyakran drámába csapott át). A Balaton csodavilága és a „douce France” vonalai lelkének kohójában finomabbnál finomabb zománcá olvadnak. Állj képei elé és megérzed: itt minden ecsetvonás belülről jön. Mint minden igazi mester, *Farkas István* sem a kezével fest, hanem az egész egyéniségével és ez az egyéniség is mintha magasabb erők szócsové lenne: a kozmosz fejeződik ki az igazi művészen keresztül. És amíg *Farkas* képein azelőtt harcok és rejtelmek zsúfolódtak, addig új tájképeiben, úgy látszik, a végső egyszerűség kifejezésére törekszik.

És megint más bolygó: *Egry József* művészete. Alig néhány kép, de bűvös erővel szól valamennyi. Fény, pára, víztükörözés, — a Balaton! A tomaji remete konok következetességgel kutatja a magyar tenger titkait. Képein a táj minden földi súlyát levette, már csak a lényeg ragyog rajtuk. *Kmetty Jánost* sem lehet következetlenséggel vádolni. Sohasem alkudott meg; kis tájképei, esendéletei most is azt hirdetik: ez vagyok, másként nem tehetek. S hogy *Czóbel Béla* mindig külön utakon járt, azt feltűnése óta százszor is leírták már, — nem mindig dicsérő értelemben.

Aztán itt van *Barcsay Jenő*. Képeiben nagy erő feszül; küzd a színnel, a formával; sötét tónusaiban a hazai föld babonás-balladás örökségét ismerjük fel. Sokat remél tőle a magyar művészet. Mindinkább teljesedő ígért *Hincz Gyula* is, harsányan trombitáló színek szenvedélyes kavarája. Mintha át akarná gyúrni a világot, hogy csak két őselem uralkodjon benne: szín és ritmus. S végül a szobrászok: *Medgyessy Ferenc* és *Vilt Tibor*, — ugyanarra törekednek vésőjükkal, ami a festők ecsetjét vezeti: művészi egyéniségük kötetlen, szabad kifejtésére.

NYILAS-KOLB JENŐ